

Quick-scan flora- en faunawet

't Hummelhûs, Oldeholtpade.

Status: Definitief

Datum: 7 oktober 2014

Projectnummer: 2014.021

Opdrachtgever: Match & Support BV.
Tav. Dhr. G. Metselaar
Zandwijkstraat 2
7913 AD Hollandseveld

Opdrachtnemer: Dolstra Ecologisch Advies
Dhr. T. Dolstra
Weerdijk 13
8488 GN
Nijeholtwolde
T 06 21686354
E tdolstra@xs4all.nl

Onderzoeksverantwoording

De quick-scan flora en faunawet is de eerste stap bij het bepalen van de effecten van de voorgenomen ingrepen op mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna. Een dergelijk onderzoek stelt op basis van een locatiebezoek en een bureaustudie vast of er sprake is van (de kans op) overtreding van de flora- en faunawet. De bureaustudie is hierbij gebaseerd op de bekende verspreidingsgegevens uit de verschillende bronnen van de verschillende beschermde waarden. Dit betreffen bronnen als verspreidingsatlassen, websites met verspreidingsgegevens zoals te vinden op de websites telmee.nl en waarneming.nl en de NDFF. Over het algemeen zijn deze gegevens onvolledig en onvoldoende gedetailleerd. Door middel van een locatiebezoek kan op een locatie een gerichte inschatting worden gemaakt van de kansen tot het aantreffen van specifieke beschermde waarden. De quick-scan is dus indicatief en geeft hiermee dus niet per definitie een volwaardig beeld van de daadwerkelijke situatie. Hiervoor dient indien dit uit de quick-scan blijkt, nader onderzoek te worden uitgevoerd.

De quick-scan kan niet worden gebruikt als volwaardig onderzoek ten behoeve van een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet. Hiervoor dient te allen tijde nader onderzoek naar de specifieke soort(en) of soortgroep(en) te worden uitgevoerd. Deze resultaten kunnen eventueel wel als een 'plus' worden opgenomen in de quick-scan rapportage, waardoor de rapportage wel volwaardig kan worden gemaakt en gebruikt voor een eventuele ontheffingsaanvraag.

Dolstra Ecologisch Advies is niet verantwoordelijk voor eventuele vertragingen in het werk en mogelijke meerkosten ontstaan door de aanwezigheid van beschermde waarden binnen en zo mogelijk direct rond het plangebied waarvoor het natuurwaardenonderzoek is uitgevoerd.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Huidige situatie.....	2
1.2 Voorgenomen activiteiten	2
2. NATUURWETGEVING.....	4
2.1 Flora- en faunawet beschermd flora en fauna.....	4
2.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998	4
3. GEBIEDSBESCHRIJVING	6
3.1 Ligging plangebied.....	6
3.2 Foto's plangebied.....	6
4. ONDERZOEKSMETHODIEK.....	8
4.1 Flora.....	8
4.2 Broedvogels.....	8
4.3 Zoogdieren	8
4.4 Vleermuizen	9
4.5 Amfibieën & reptielen	9
4.6 Vissen	9
4.7 Vlinders & libellen	9
4.8 Overige soortgroepen	9
5. ONDERZOEKSRESULTATEN	10
5.1 Broedvogels.....	10
5.2 Flora.....	11
5.3 Zoogdieren	11
5.4 Vleermuizen	11
5.5 Amfibieën & reptielen	12
5.6 Vissen	12
5.7 Vlinders & libellen	12
5.8 Overige soortgroepen	12
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	13
6.1 Broedvogels.....	13
6.2 Flora.....	13
6.3 Zoogdieren	13
6.4 Vleermuizen	13
6.5 Amfibieën & reptielen	13
6.6 Vissen	14
6.7 Vlinders & libellen	14
6.8 Overige soortgroepen	14
6.9 Toetsing aan wet- en regelgeving	14
6.10 Algemene zorgplicht	14
6.11 Aanbevelingen	14

LITERATUURLIJST

BIJLAGE 1. NATUURWETGEVING

BIJLAGE 2. LIGGING PLANGEBIED.

1. INLEIDING

Initiatiefnemer Match & Support B.V. heeft in overeenstemming met de eigenaar van het plangebied fam. B.Y. Tel het voornemen om de huidige locatie van de kinderopvang 't Hummelhûs gevestigd aan de Hoofdweg 221 te Oldeholtpade deels her in te richten / renoveren ten behoeve van de kwaliteitsverbetering van de overdekte speelruimte. Op deze manier wil de familie Tel de totale kwaliteit van de kinderopvang op deze locatie naar een hoger platform tillen, maar geen afbreuk doen aan de boerderijbeleving voor de kinderen zoals deze kinderopvang nastreeft.

De voorgenomen activiteiten kunnen o.a. in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Om hier inzicht in te krijgen is Dolstra Ecologisch Advies door Match & Support B.V. benaderd voor het uitvoeren van een quick-scan Flora- en faunawet. Naast de Flora- en fauna wetgeving wordt er ook een inschatting gemaakt of de voorgenomen werkzaamheden ook in strijd zijn of kunnen zijn met de wetgeving met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Natura2000 gebieden in de omgeving. In onderhavige rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quick-scan uitgewerkt.

1.1 Huidige situatie

Het plangebied bestaat op de plaats van de herinrichting in de huidige situatie uit een enkelwandige houten voormalige kippenschuur. Aan de zuidkant van deze schuur is ondertussen een nieuwe loods gerealiseerd. De tussenliggende ruimte wordt voornamelijk gebruikt als opslagplaats van de verschillende materialen. De voormalige kippenschuur zelf wordt momenteel gebruikt als een overdekte speelplaats / slecht weer voorziening, waar de kinderen ook in contact kunnen komen met de verschillende boerderijdieren, waaronder kippen, geiten en koeien.

Het geheel wordt aan de noord- en oostkant begrensd door weiland, akkerland en daar tussen liggend diverse kleine landschapselementen zoals bosschages. Aan de noordwest kant van het plangebied is op geringe afstand tevens een water winlocatie gelegen. Aan de westzijde van het her in te richten plangebied is de kinderopvang zelf aanwezig, alsmede de bedrijfswoning. Aan de zuidkant van het her in te richten deelgebied bevinden zich een 'nieuwe' loods, parkeergelegenheden en de Hoofdweg met aan de overzijde eveneens akkers en landschapselementen.

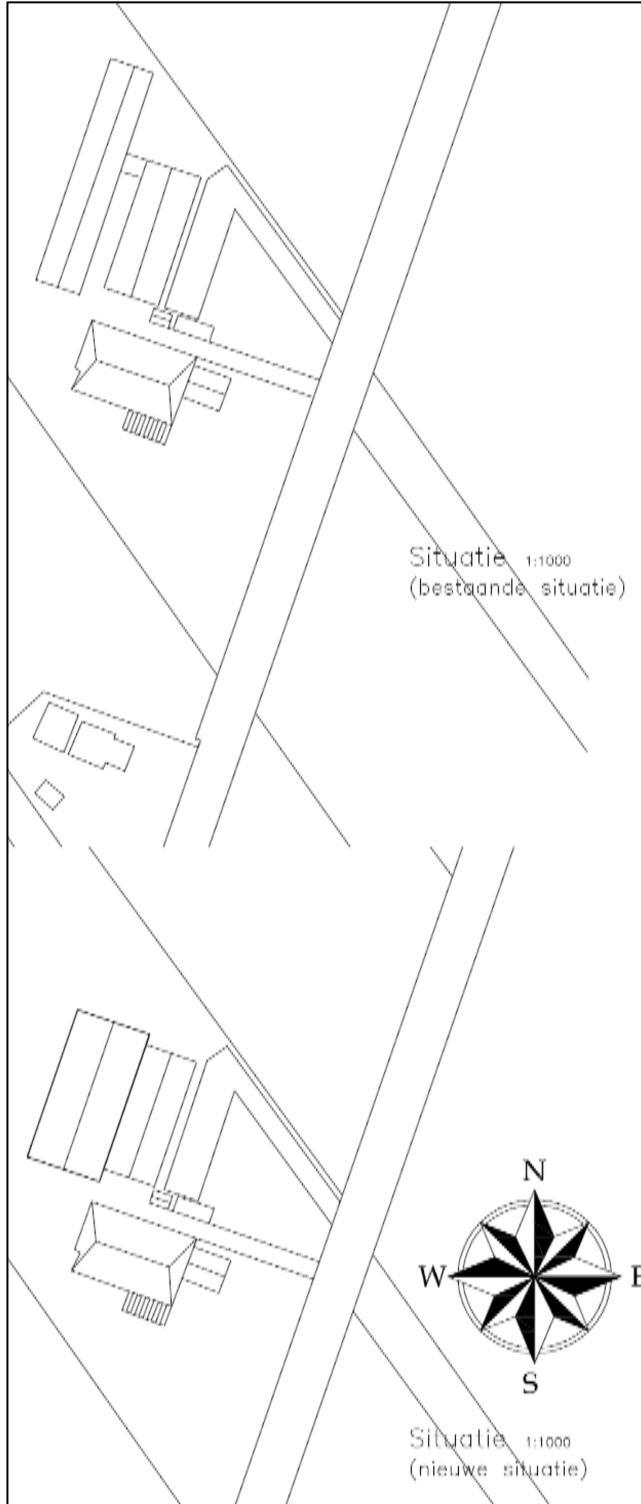
Er zijn geen gebieden op korte afstand van het plangebied aanwezig die het predicaat Natura2000 gebieden hebben. Binnen het selectiegebied met een straal van 3 kilometer zijn gebieden aanwezig die deel uitmaken van de aanwezige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Echter, deze liggen in de beekdalen van de Linde en de Tsjonger. Het plangebied maakt hier geen deel van uit en grenst eveneens niet aan gebieden die onder de EHS vallen.

1.2 Voorgenomen activiteiten

De familie Tel is voornemens de huidige voormalige kippenstal te verwijderen ten behoeve van de realisatie van een nieuwe loods/schuur die kan gaan dienen als slechtweer voorziening voor de kinderen die in de kinderopvang komen. Hiervoor zullen naast de sloopwerkzaamheden, mogelijk graaf- en heiwerkzaamheden worden uitgevoerd op locatie. Alle overige huidige aanwezige opstallen blijven behouden.

In figuur 1 wordt de huidige en de nieuwe situering van de opstallen weergegeven.

Mogelijk kunnen er conflicten ontstaan vanuit de voorgenomen activiteiten ten aanzien van strikt beschermde natuurwaarden. Onderhavige rapportage zal hier inzicht in geven.

Figuur 1. Bestaande en beoogde nieuwe situatie van de opstallen van Kinderopvang 't Hummelhûs.
(Bron: Bouwtekening 'Nieuwbouw BSO / Overdekte speelhal. Fam. Tel, Oldeholtpade'.)

2. NATUURWETGEVING

De natuurwet- en regelgeving kent twee peilers, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgerichte peiler (Flora- en faunawet). Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving samengebracht.

2.1 Flora- en faunawet beschermd flora en fauna

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af het de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Dit betreffen nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespindief en de zwarte wouw.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht en daarom is geen ontheffing nodig. Deze soorten zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. Zie bijlage 1 voor een beschrijving en toelichting op de Flora- en faunawet.

De Flora- en faunawet is overal en altijd van toepassing bij ontwikkelingen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten.

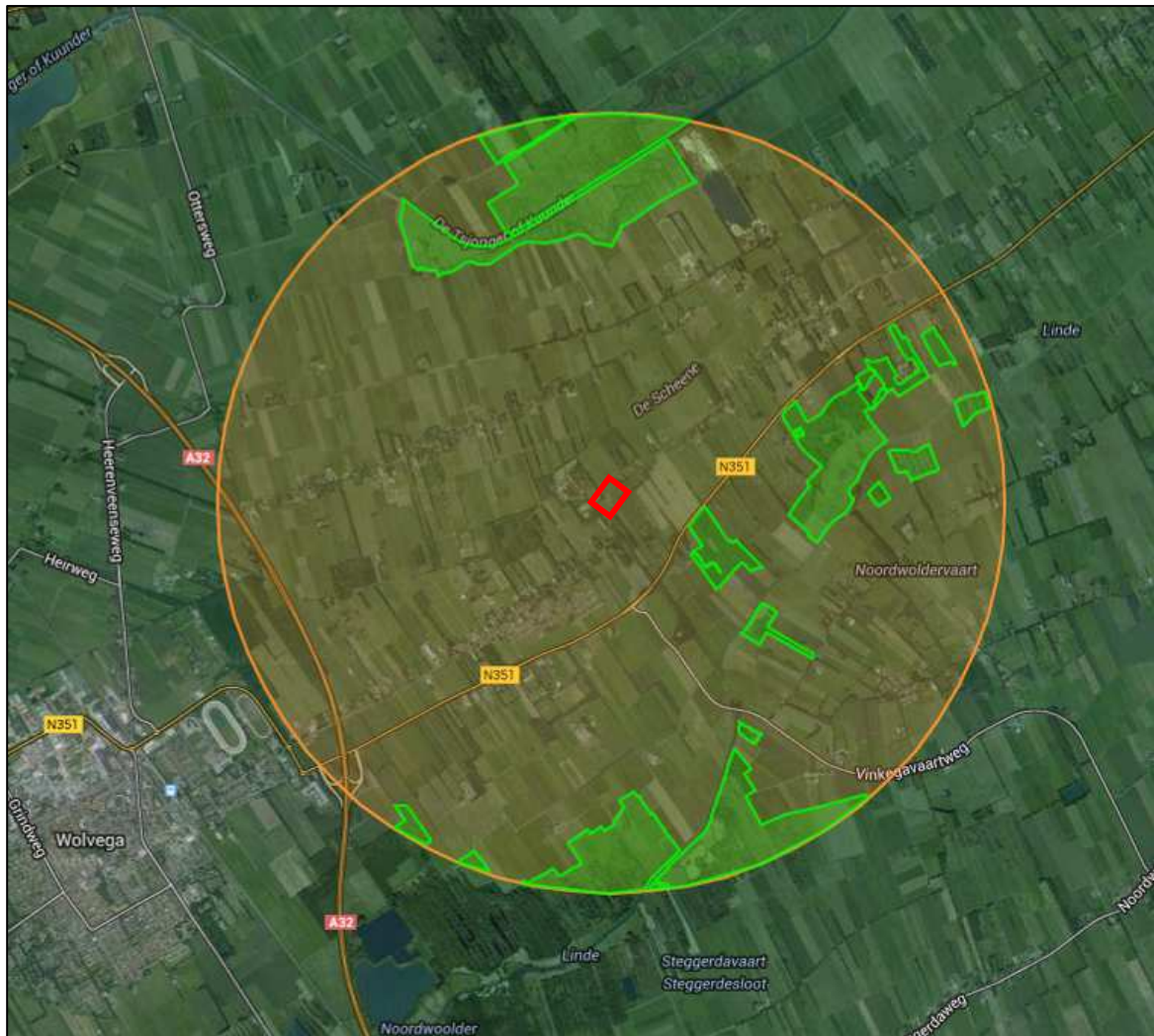
2.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

Er is geen sprake van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet ter plaatse van het plangebied. Ook is er geen sprake van externe negatieve werking/effecten vanuit het plangebied op beschermde gebieden. De dichtst bij gelegen Natura2000 gebieden zijn het Drentsfriese Wold, Rottige Meenthe en het stroomdal van het Koningsdiep, allen op grote afstanden gelegen t.o.v. het plangebied.

Verdere toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 is niet nodig.

Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De dichtst bij gelegen gebied die onder de EHS vallen, zijn delen van de beekdalen van de laaglandbeken de Linde ten zuiden van het plangebied en de Tsjonger ten noorden van het plangebied. Deze liggen meest op ruim 1-2 kilometer vanaf het plangebied. Voor het plangebied houdt dit in dat er functieveranderingen of bestemmingsplanwijzigingen mogen worden doorgevoerd zonder toetsing aan de EHS.

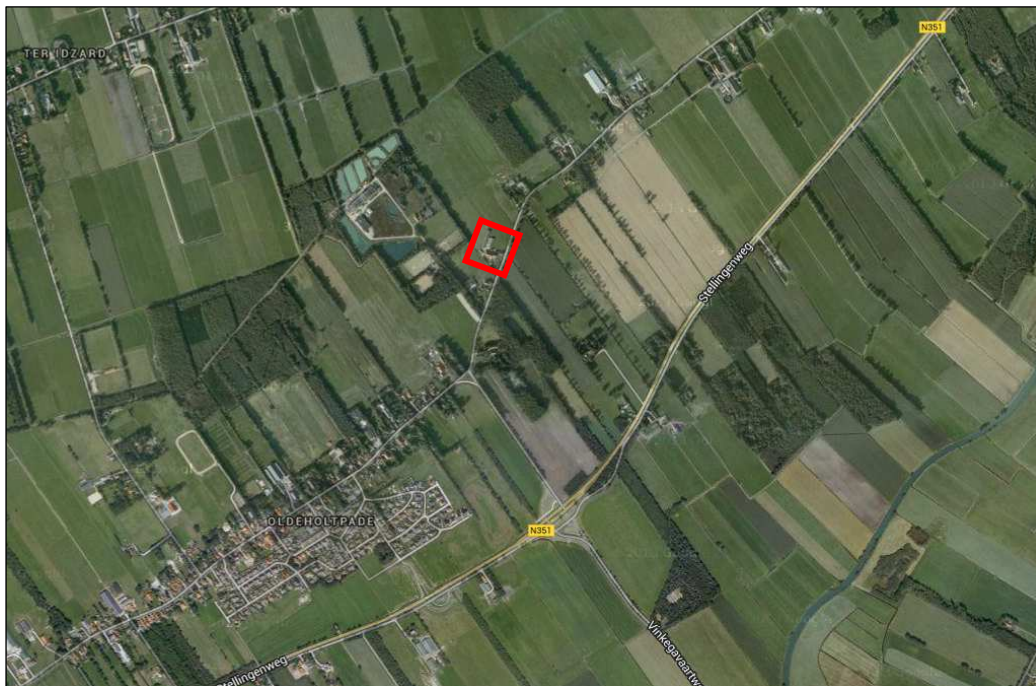

Figuur 2. Ligging plangebied (rood omlijnt) ten opzichte van gebieden die onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vallen. (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>).

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen ten noordoosten van de woonkern Oldeholtgade. Rondom is het plangebied grotendeels begrensd door agrarisch cultuurland met diverse landschappelijke elementen. Daarnaast is op korte afstand van het plangebied een waterwinlocatie aanwezig.

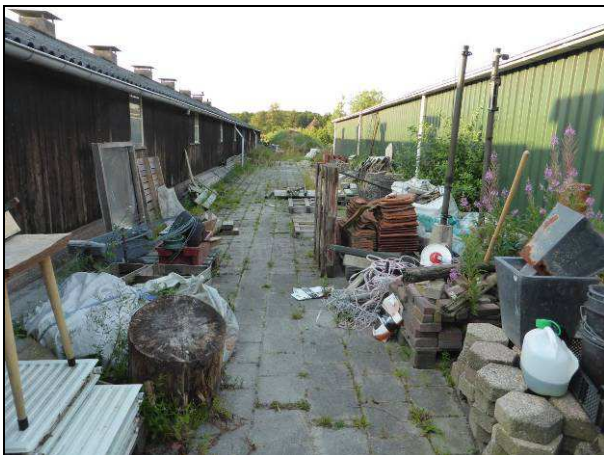

Figuur 3. Plangebied (rood omlijnt) gelegen aan de Hoofdweg 221, in het buitengebied van de woonkern Oldeholtgade.

Een impressie van het plangebied wordt weergegeven aan de hand van foto's bij 3.2.

3.2 Foto's plangebied

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

De quick-scan heeft twee leidraden om tot de conclusies en aanbevelingen te komen. Ten eerste vindt een Bureaustudie betreffende de potenties voor beschermde waarden binnen en direct rond het plangebied plaats. Tijdens een veldbezoek aan het plangebied wordt beoordeeld of de potentiële te verwachten beschermde waarden ook mogelijkheden hebben binnen het plangebied en directe omgeving om hier op enigerlei manier gebruik van te maken. Zaken die hier onder vallen zijn o.a. broedplaats, kraamverblijf of anderszins voortplantingsmogelijkheden, foerageergebied, overwinteringverblijf, paarverblijf of leefgebied.

Per soort/soortgroep wordt hierna de aandachtspunten beschrijven die tijdens het veldbezoek aan de orde (kunnen) komen. Afhankelijk van het tijdstip in het jaar is de trefkans op soorten uit de verschillende soortgroepen groter dan wel kleiner. Afhankelijk hiervan zal de inschatting voor de potentie voor een soort een groter dan wel kleiner aandeel hebben in de quick-scan.

4.1 Flora

Voor de soortgroep flora moet bij voorkeur de quick-scan worden uitgevoerd in het groei- en bloeiseizoen van de potentieel te verwachten soorten. Echter is dit niet altijd mogelijk. Ook buiten de voorkeursperiode kunnen soms nog afgestorven resten worden gevonden van verschillende beschermde soorten. Andere soorten zijn soms nog lang vegetatief aanwezig. Lukt dit alles niet, dan wordt in combinatie met de bekende verspreidingsgegevens en de aangetroffen biotopen een inschatting gemaakt in het plangebied of verschillende soorten in het plangebied voor kunnen komen en of zo mogelijk nader onderzoek nodig is, dan wel de algemene zorgplicht van toepassing is ten aanzien van beschermde soorten.

4.2 Broedvogels

Binnen de soortgroep broedvogels wordt in eerste instantie voornamelijk gekeken naar de mogelijkheden die het plangebied biedt of kan bieden aan jaarrond beschermde vogelsoorten. Veel voorkomende soorten in huizen/gebouwen uit deze groep zijn de huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil. In andersoortige plangebieden kunnen dit soms ook o.a. de ooievaar, buizerd, havik, torenvalk, ransuil, bosuil en grote gele kwikstaart zijn.

Daarnaast wordt er gekeken naar met name de mogelijkheden voor algemene broedvogelsoorten als voortplantingsplaats en eventueel als foerageergebied. Algemene broedvogelsoorten zijn alleen beschermd in dit verband wanneer er sprake van een nest met eieren en/of jongen binnen het plangebied. Vanuit de Flora- en faunawet worden de richtdata voor het broedseizoen gegeven van 15 maart tot 15 juli. Echter is het vooral van belang of er gevallen van voortplanting binnen het plangebied aanwezig zijn of niet. Voor diverse soorten zoals de merel en de houtduif kan de aanwezigheid van een broedgeval ook buiten het algemeen gehanteerde broedseizoen vallen.

4.3 Zoogdieren

Gedurende het veldbezoek wordt gekeken welke in de literatuur naar voren gekomen beschermde zoogdieren in het plangebied voor kunnen komen. Niet iedere diersoort vindt een geschikt leefgebied binnen een plangebied. Biotoopkenmerken kunnen soorten uitsluiten of bevestigen, dus of er wel of geen nader onderzoek naar een specifieke soort dient plaats te vinden. Daarnaast moet dit wel matchen met het aantreffen van bewoningssporen, uitwerpselen, prooiresten, prenten en potenties voor geschikte verblijfplaatsen. In de quick-scan worden hier antwoorden op gegeven en zo nodig advies aangedragen hoe verder te handelen.

4.4 Vleermuizen

Binnen de zoogdieren zijn de vleermuizen een aparte groep. Alle vleermuissoorten binnen Nederland zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet. In de praktijk betekent dit doorgaans dat wanneer er sprake is van opstallen die gesloopt of gerenoveerd zullen worden, dat hier vrijwel altijd nader onderzoek nodig is om het gebruik van het plangebied in kaart te brengen. In de quick-scan wordt in eerste instantie dan vooral gekeken naar de potenties voor vleermuizen, zoals spouwmuren, mogelijkheden om in spouwmuren te komen, aanwezigheid van dakbeschot, type dak, daklijsten met hierachter ruimten, zolders met toegang voor vleermuizen tot deze, kachelhoutopslag, etc. Dergelijke locaties kunnen worden gebruikt als kraamverblijf, balts-/paarverblijf en/of overwinteringsplaats.

In overige plangebieden of delen van deze kunnen aspecten vanuit de quick-scan worden gevormd door het al dan niet aanwezig zijn van holten in bomen die als verblijfplaats kunnen dienen. Ook wordt er in dat geval gelet op de mogelijkheden van het plangebied voor vleermuizen als trekroute en/of foeragegebied.

4.5 Amfibieën & reptielen

Amfibieën en reptielen en dan met name de zwaardere beschermde soorten leven doorgaans in specifieke milieus. Doorgaans zullen deze strikter beschermde soorten niet snel binnen een plangebied voorkomen. Echter, dit is nooit volledig uit te sluiten. Daarom wordt in de uitvoering van de quick-scan gekeken naar geschikte voortplantingslocaties en biotopen van de soorten binnen het plangebied. Vooral wanneer ook de bekende verspreidingsgegevens aangeven dat een soort ergens in de omgeving voorkomt, krijgen deze soortgroepen extra aandacht tijdens het veldwerk.

4.6 Vissen

Vissen zijn ten aller tijde aan water gebonden. In de uitvoering zal dan ook worden gelet op de aanwezigheid van waterelementen binnen en aangrenzend aan het plangebied. Afhankelijk van het type water in combinatie met de bekende verspreidingsgegevens van de beschermde soorten vis wordt een inschatting gemaakt of deze in het betreffende water voor (kunnen) komen. In geval van kleine wateren worden vaak in de quick-scan fase al steekproeven met een RAVON-schepnet genomen om een inschatting te maken van de mogelijkheden voor de beschermde soorten. Voor omvangrijkere waterelementen zal vrijwel altijd nader onderzoek worden geadviseerd in de quick-scan indien de ze onder invloed (kunnen) komen te staan van het voornemen van de initiatiefnemer.

4.7 Vlinders & libellen

De strikt beschermde dagvlinders en libellen komen doorgaans voor in specifieke milieus. Echter, wanneer de bekende verspreidingsgegevens aangeven dat een beschermde soort nabij het plangebied ooit is waargenomen, zal er specifiek op worden gelet in de quick-scan of er potenties voor de soort aanwezig zijn. Dit kunnen waadplanten zijn, maar ook specifieke biotopen.

4.8 Overige soortgroepen

Strikt beschermde soorten uit de overige soortgroepen zijn doorgaans aan zeer specifieke biotopen gebonden zoals zeer schoon stilstaand water of zeer oud eikenbos met veel dood hout. Wanneer uit de bekende literatuur naar voren komt dat een dergelijke soort in de regio voorkomt zal extra worden gelet op de aanwezigheid of de potenties in leefgebied voor deze.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven die ten grondslag liggen aan de conclusies en aanbevelingen in het volgende hoofdstuk.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 18 juli 2014 onder voor de tijd van het jaar geschikte omstandigheden (zon, droog, circa 22°C en een zwakke wind kracht 1-2). Aangezien het veldbezoek tamelijk laat in het broedseizoen is uitgevoerd, zijn er mogelijk verschillende soorten/soortgroepen niet waargenomen omdat het veldbezoek buiten de periode van de verschillende soorten is uitgevoerd, waarin ze actief waar te nemen zijn, als mede dat veel vogels reeds uitgebroed zijn en jongen zijn uitgevlogen. Wel is er een goede inschatting gemaakt door de ecooloog of het plangebied potenties heeft als leefgebied en groeiplaats voor de verschillende beschermde soorten.

5.1 Broedvogels

Uit literatuuronderzoek komt naar voren dat in de directe omgeving van het plangebied de jaarrond beschermde kerkuil, huismus en gierzwaluw als gebouw bewonende soorten voorkomen. Daarnaast worden broedlocaties van andere jaarrond beschermde soorten beschreven in de beschikbare literatuur. Dit betreft vooral soorten die niet aan bebouwing gebonden zijn zoals de buizerd, torenvalk, bosuil en de ransuil. Het is niet uitgesloten dat deze soorten de directe omgeving van het plangebied zouden gebruiken als foeragegebied.

Het plangebied zelf, dus de voormalige kippenschuur, heeft geen geschikte nestgelegenheden voor huismussen, gierzwaluwen en kerkuil wegens het ontbreken van geschikte broedlocaties. Wel maken boerenzwaluwen gebruik van de huidige aanwezige opstal als broed- en verblijfplaats. Van de boerenzwaluw zijn een drietal nesten aangetroffen in de te slopen ruimte. Er zijn geen andere aanwijzingen gevonden die duiden op het gebruik van het plangebied als broedlocatie door strikt beschermde broedvogels. Dit komt o.a. ook door het ontbreken van opgaande beplantingen die nestgelegenheid kunnen bieden, zoals bijvoorbeeld een oud kraaiennest die op een later moment gebruikt kan worden door een ransuil als nestplaats.

Wel zijn er enkele nestkasten aangetroffen binnen het plangebied die gebruikt kunnen worden door algemene vogels als broedlocatie.

Binnen en direct rond het plangebied zijn naast huismussen slechts enkele algemene soorten vogels waargenomen die alleen bescherming genieten op het moment dat er nesten met eieren of jongen aanwezig zijn binnen het plangebied. Dit betroffen soorten als merel, roodborst en zwarte kraai. Overige nesten en/of potentiële broedvogels zijn niet aangetroffen binnen en direct rond het plangebied. Op de omliggende landerijen zijn tijdens het veldbezoek ook geen weidevogels, eenden, ganzen of andere vogelsoorten waarneembaar aanwezig. De bosschages in de omgeving buiten het plangebied kunnen wel broedgelegenheid bieden aan de verschillende vogelsoorten, evenals het hoofdgebouw van de kinderopvang. Het voornemen heeft geen negatieve effecten op nesten van deze soorten, er vanuit gaande dat deze wel aanwezig zijn tijdens het broedseizoen.

Op basis van de bevindingen uit het veldbezoek is het niet aannemelijk dat er nestgelegenheden aanwezig zijn binnen het plangebied van de strikt beschermde vogels. Nader onderzoek naar broedvogels is hier voor niet nodig om uitsluitsel te geven. Wel dient de algemene zorgplicht in acht te worden genomen wanneer de enkele aangetroffen oude nesten weer in gebruik blijken te zijn genomen op het moment dat de initiatiefnemer voornemens is te gaan slopen. Ook is het raadzaam de binnen de her in te richten delen van het plangebied aanwezige nestkasten te verwijderen voor aanvang van het broedseizoen. Voor de boerenzwaluw is het wenselijk dat deze gemitigeerd worden middels nestplankjes in de reeds aanwezige en te behouden loods. In de nieuwbouw loods kunnen nestgelegenheden worden gecreëerd voor soorten als boerenzwaluw, huismus en kerkuil.

5.2 Flora

Voor de omgeving van het plangebied zijn weinig beschermde plantensoorten geregistreerd in de literatuur. Meest algemene maar licht beschermde soorten, de zwanenbloem en de dotterbloem zijn wel bekend uit de ruime omgeving van het plangebied.

Binnen het plangebied zijn weinig mogelijkheden voor vegetatie met beschermde soorten om te groeien. Geschikte groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten ontbreken in het plangebied. Voor de in de literatuur vermelde licht beschermde zwanenbloem en dotterbloem zijn binnen het plangebied geen standplaatsen aanwezig wegens het ontbreken van watergangen en aanverwante geschikte groeiplaatsen. Deze soort groeit normaliter met de voeten in het water en/of in de oeverzone. Deze ontbreken langs de randen van het plangebied.

Op basis van het veldbezoek kan worden geconcludeerd dat er geen nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde plantensoorten nodig is.

5.3 Zoogdieren

Het plangebied heeft weinig potentie voor zoogdieren als leefgebied. Er zijn geen specifieke sporen aangetroffen van zwaarder beschermde zoogdieren. Uit de directe omgeving zijn geen strikt beschermde soorten bekend. Wel kunnen algemene soorten zoals de egel, bosspitsmuis en de veldmuis voorkomen binnen en direct rond het plangebied. Deze soorten kennen geen zware beschermingsstatus.

Wegens het ontbreken van geschikte biotopen zijn veel strikt beschermde soorten niet te verwachten binnen het plangebied. Het is op basis van de beschikbare literatuurgegevens vrijwel uitgesloten dat er strikt beschermde soorten voorkomen binnen en rond het plangebied. Uitzondering hierop kan de steenmarter zijn. Deze soort kan het plangebied gebruiken als foerageergebied. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op het gebruik van het plangebied door de soort.

Gezien de reële kans op de afwezigheid van strikt beschermde soorten is geen nader onderzoek en onthefgingaanvraag nodig voor beschermde soorten. Wel is de algemene zorgplicht ten aanzien van algemene zoogdieren van toepassing in het herinrichtingvoornemen.

5.4 Vleermuizen

De literatuur maakt melding van meerdere vleermuissoorten in de ruime omgeving van het plangebied. Het gaat hierbij zowel om de gebouw bewonende soorten, als om boombewonende soorten, zoals de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, de ruige dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en de rosse vleermuis.

In de praktijk zijn er geen geschikte mogelijkheden als verblijfplaats voor vleermuizen binnen het plangebied aanwezig. Uitzondering hierop kunnen enkele vogelkasten zijn die aan de stal hangen, die mogelijk in het najaar kunnen dienen als paarverblijf van de ruige dwergvleermuis. Er zijn elders wel geschikte opstallen aanwezig op het erf die voor vleermuizen een verblijfplaats kunnen vormen, maar deze ondervinden geen negatieve invloed van het voorgenomen herinrichtingvoornemen.

Mogelijk zou een laatvlieger en de dwergvleermuizen het plangebied kunnen gebruiken als onderdeel van het foerageergebied. Echter, deze soorten ondervinden geen negatieve effecten van de voorgenomen herinrichting. De grootoorvleermuis wordt vaker ook foeragerend aangetroffen binnen opstallen. Vaak verlaat deze soort zich doordat onder hangplekken naast uitwerpselen ook vaak afgebeten vleugels liggen. Tijdens het veldbezoek zijn niet van dergelijke hangplekken aangetroffen. De rosse vleermuis is een boombewonende soort en heeft als zodanig helemaal geen binding met het plangebied.

Er zal naar verwachting geen toename plaatsvinden in de hoeveelheid licht en geluid ten opzichte van wat er nu al aanwezig is binnen en direct rond het plangebied.

Nader onderzoek en een mogelijk hieruit voortvloeiende ontheffingaanvraag voor het opzettelijk verstoren van vleermuizen is niet nodig.

5.5 Amfibieën & reptielen

Uit de literatuur komt naar voren dat het plangebied met uitzondering van de strikt beschermde heikikker buiten het bekende verspreidingsgebied van strikt beschermde amfibieën en reptielen is gelegen. Daarnaast komen enkele licht beschermde amfibiesoorten in de omgeving van het plangebied voor. Het gaat dan met name om soorten als de gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker en bastaardkikker.

Binnen en direct rond het plangebied zijn zeer beperkt mogelijkheden voor amfibieën aanwezig. Dit zijn dan met name de buiten het plangebied gelegen kavelslootjes, houtwallen en de waterpartijen van het nabij gelegen waterwingebied. Wegens het ontbreken van bijvoorbeeld visvrij voortplantingswater of een mestvaalt voor amfibieën en reptielen binnen het plangebied, zijn de algemene soorten binnen het plangebied minimaal op de locatie van de herinrichting te verwachten. Wel is er een mogelijkheid dat amfibieën binnen het plangebied een overwinteringplek kunnen vinden. Dit zal dan met name tussen het opgeslagen bestratingmateriaal zijn.

Voor de strikt beschermde heikikker zijn er binnen het plangebied geen potenties. De heikikker is dan ook niet te verwachten binnen het plangebied.

Nader onderzoek en een ontheffing is niet nodig voor de soortgroepen amfibieën en reptielen. Wel is de algemene zorgplicht van toepassing.

5.6 Vissen

Binnen het plangebied is geen water aanwezig waardoor het plangebied ongeschikt is als leefgebied voor vissen. Nader onderzoek naar deze soortgroep is daarmee dan ook niet meer nodig om beschermde vissoorten uit te sluiten.

5.7 Vlinders & libellen

Uit literatuuronderzoek komt naar voren dat er geen strikt beschermde soorten libellen en dagvlinders in de directe omgeving van het plangebied voorkomen. Geschikte gebieden als de Lindevallei en de Tsjongervallei zijn op grotere afstand van het plangebied gelegen, waardoor ook zwervende dieren niet snel te verwachten zijn.

Binnen het plangebied zijn eveneens geen geschikte biotopen aanwezig voor deze soortgroepen. Idem geldt voor de afwezigheid van waardplanten van de verschillende strikt beschermde soorten.

5.8 Overige soortgroepen

Het plangebied is ruim buiten het bekende verspreidingsgebied van strikt beschermde soorten uit de overige soortgroepen gelegen. Deze soorten zijn doorgaans aan zeer specifieke biotopen/omstandigheden gebonden. Deze omstandigheden zijn niet aanwezig binnen het plangebied wat het plangebied ongeschikt maakt voor deze soorten.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 Broedvogels

Binnen het plangebied zijn een beperkt aantal broedvogels te verwachten. De meeste soorten zullen algemene soorten zijn. Er zijn geen geschikte broedmogelijkheden aangetroffen op de herinrichtinglocaties voor de jaarrond beschermde kerkuil, huismus, gierzwaluw en andere in de ruime omgeving te verwachten beschermde vogels. Wel zijn er een aantal nesten van de boerenzwaluw aangetroffen binnen de te slopen kippenstal. Er is dus geen nader onderzoek nodig voor strikt beschermde broedvogelsoorten. Er is hiermee ook geen ontheffing nodig voor het opzettelijk vernietigen van broedgelegenheden buiten het broedseizoen, want de boerenzwaluw is geen jaarrond beschermde broedvogel. Wanneer de werkzaamheden binnen het broedseizoen aanvangen, dient er wel een ontheffing te worden aangevraagd en de sloopwerkzaamheden onder ecologische begeleiding te worden uitgevoerd ten aanzien van mogelijke broedvogels. Voorts is de algemene zorgplicht van toepassing.

De initiatiefnemer doet er tevens verstandig aan om de aanwezige nestkasten en andere potentiële nestgelegenheden ruim voor het broedseizoen te verwijderen op de herinrichtinglocatie. Dit te meer wanneer de verwachte aanvang van de herinrichting binnen het broedseizoen gaat vallen.

6.2 Flora

Binnen het plangebied ontbreken geschikte standplaatsen voor strikt beschermde soorten planten. Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde plantensoorten is hiermee ook niet nodig.

6.3 Zoogdieren

Het plangebied biedt geen mogelijkheden voor strikt beschermde grondgebonden zoogdieren als leefgebied. Nader onderzoek en ontheffingaanvraag zijn hiermee dus niet nodig. Wel is de algemene zorgplicht van toepassing ten aanzien van de algemene, doch licht beschermde soorten zoals de te verwachten egel, bosmuis en veldmuis.

6.4 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen sporen of anderszins mogelijkheden aangetroffen die dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Gezien het ontbreken van de mogelijkheden voor deze strikt beschermde diergroep is geen nader onderzoek naar vleermuizen nodig. Wel is de algemene zorgplicht van toepassing. Denk hierbij aan zaken als minimaal gebruik van kunstlicht in het actieve seizoen van de soortgroep.

6.5 Amfibieën & reptielen

Het plangebied biedt geen mogelijkheden voor strikt beschermde amfibieën. Het plangebied ligt ruim buiten het bekende verspreidingsgebied van de strikt beschermde soorten.

Voor reptielen biedt het plangebied geen geschikte verblijfplaatsen en is het plangebied tevens ver buiten het bekende verspreidingsgebied gelegen.

Nader onderzoek naar de soorten is hiermee niet nodig. Wel is de algemene zorgplicht van toepassing.

6.6 Vissen

Wegens het ontbreken van waterelementen binnen het herinrichtingvoornemen biedt het plangebied geen mogelijkheden aan vissen om te dienen als leefgebied. Er hoeft geen nader onderzoek wegens het ontbreken van potenties voor beschermde vissoorten in het plangebied.

6.7 Vlinders & libellen

Het ontbreken van geschikte biotopen en de afwezigheid van waardplanten van de verschillende strikt beschermde soorten vlinders en libellen zorgen er voor dat er geen nader onderzoek naar deze soortgroepen nodig is.

6.8 Overige soortgroepen

Voor strikt beschermde soorten uit de overige soortgroepen zijn de vaak zeer specifieke biotopen afwezig binnen het plangebied. De soorten zijn daarmee dus ook niet te verwachten en is nader onderzoek naar specifieke soorten niet nodig.

6.9 Toetsing aan wet- en regelgeving

Het plangebied maakt geen deel uit van gebieden die vallen onder Natura 2000 of de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Daarnaast zijn dergelijke gebieden op grotere afstand van het plangebied afgelegen. Toetsing van de werkzaamheden aan de Natuurbeschermingswet of de EHS zijn hiermee niet van toepassing.

6.10 Algemene zorgplicht

Voor alle dier- en plantensoorten geldt de algemene zorgplicht. Een nadere toelichting hierop is beschreven in 'Bijlage 1. Natuurwetgeving'.

6.11 Aanbevelingen

- Werk bij voorkeur buiten de broedperiode van vogels. Indien dit wel de voorkeur heeft, dan is ecologische begeleiding nodig op het moment van aanvang van de sloopwerkzaamheden.
- Werk bij voorkeur zonder extra kunstlicht om externe lichtverstoring op o.a. weidevogels en vleermuizen te beperken.
- Om meer natuur op het erf te krijgen, zou bijvoorbeeld voor de kerkuil een nestkast kunnen worden geplaatst in de te realiseren schuur. Ook nestplanken voor boerenzwaluwen zijn aan te bevelen, evenals kasten voor mussen en voor vleermuizen zijn ook verschillende mogelijkheden denkbaar om verblijfplaatsen te realiseren binnen het plangebied.
- Bij het aanplanten van bomen en struiken; kies bij voorkeur voor streekeigen soorten bomen en struiken en ten aanzien van de vogels en insecten kan het de aanbeveling hebben om heesters te kiezen die bessen of noten dragen. Daarnaast kan dit de natuurbeleving van de kinderen vergroten.
- Neem de algemene zorgplicht in acht ten aanzien van de (mogelijke) aanwezige fauna.

LITERATUURLIJST

Bos F. , et al., 2006, *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Creemers, R., J. van Delft, RAVON, 2009, *Nederlandse Fauna 9, De Amfibieën en Reptielen van Nederland*, KNNV-uitgeverij, Utrecht.

FLORON, 2011, *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*, KNNV-uitgeverij, Zeist.

Koninklijke Vermande, 1999-2007, *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3 en 4*, SDU Uitgeverij, Den Haag

Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, KNNV-uitgeverij, Utrecht

Mennema, J., et al., 1980, *Atlas van de Nederlandse Flora, deel 1, 2 & 3*, Uitgeverij Kosmos, Utrecht

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.

Gebruikte websites

www.floron.nl

www.libellennet.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez>

www.natuurinformatie.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

www.telmee.nl

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1. NATUURWETGEVING

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingcomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De lichte toets geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De uitgebreide toets geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrictlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het 'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen', ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrictlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

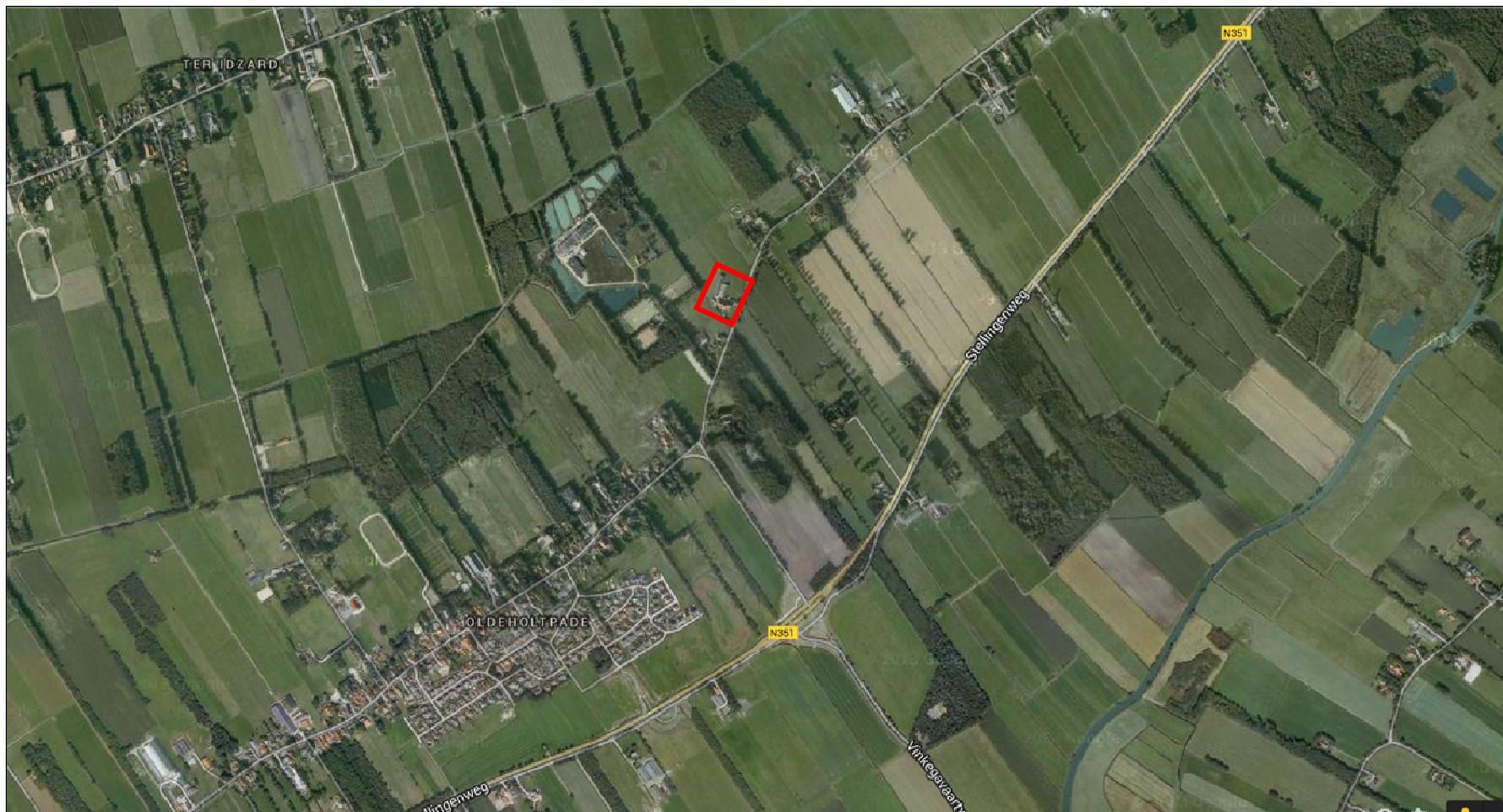
Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli. Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

- 1 Nesten die binnen en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
- 3 Nesten van vogels die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermd vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.
- 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Mitigatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (= verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

BIJLAGE 2. LIGGING PLANGEBIED.

Ligging plangebied (rood omljnt) buiten de woonkern Oldeholtpade.